

**Diputació
Barcelona**
xarxa de municipis

**Xarxa de
Parcs Naturals**
Diputació de Barcelona

La Diputació de Barcelona, a través de la Xarxa de Parcs Naturals, gestiona amb els ajuntaments dotze espais naturals d'un alt valor paisatgístic, ecològic i cultural: Parc Natural del Montseny, Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac, Parc del Montnegre i el Corredor, Parc del Garraf, Parc del Castell de Montesquiu, Parc d'Olèrdola, Parc del Foix, Parc de la Serralada de Marina, Parc de la Serralada Litoral, Espai Natural de les Guilleries-Savassona, Parc Agrari del Baix Llobregat i Parc de Collserola.

www.diba.cat/parcsn
www.diba.cat/parcsn/newsletter

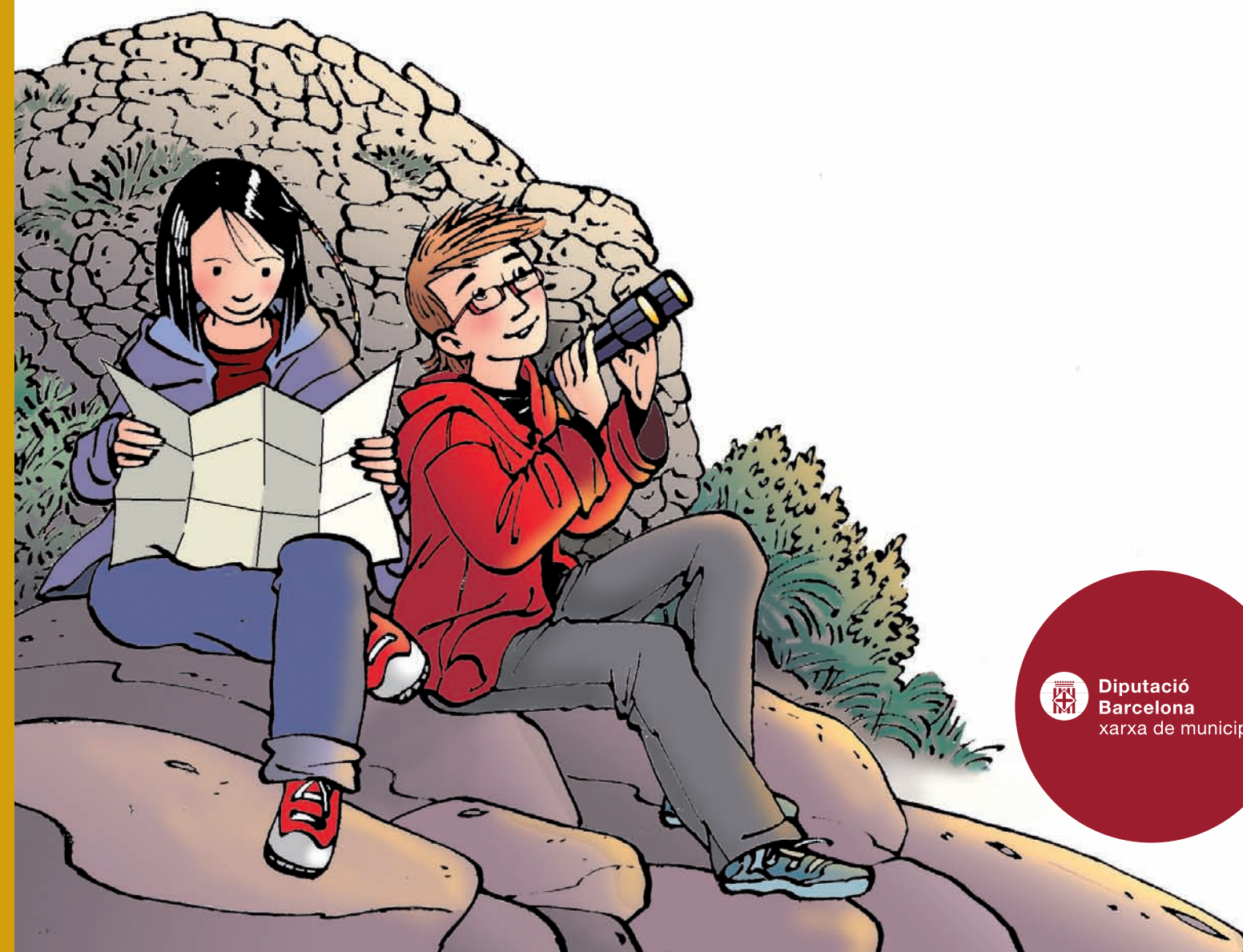
ISBN: 978-84-9803-308-3

La Xarxa de Parcs Naturals
de la Diputació de Barcelona

El Parc del Garraf

La Xara i el Pau i l'àliga perdiguera

**Diputació
Barcelona**
xarxa de municipis

Aquest llibre s'ha editat especialment dins del programa **Viu el Parc dels Parcs del Garraf, Olèrdola i el Foix**, organitzat per l'Àrea d'Espais Naturals de la Diputació de Barcelona. Els exemplars d'aquesta edició s'han repartit entre els escolars de 5è de primària dels municipis dels parcs durant el període 2008-2011. D'aquest llibre s'ha fet un tiratge de 3.000 exemplars.

Primera edició
novembre de 2008

© del text
Gonçal Luna

© de les il·lustracions
Susanna Campillo

© d'aquesta edició
Diputació de Barcelona

La reproducció total o parcial d'aquesta obra per qualsevol procediment, compresos la reprografia i el tractament informàtic, resta rigorosament prohibida sense l'autorització prèvia per escrit dels editors, i estarà sotmesa a les sancions establertes a la llei.

Direcció, coordinació i producció
a cura d'Editorial Mediterrània, SL
Guillem Tell, 15, entl. 1a
08006 Barcelona
Tel. 93 218 34 58
Fax 93 237 22 10
editorial@editorialmediterrania.cat
www.editorialmediterrania.cat

Disseny
Martí Abril

ISBN: 978-84-9803-308-3
DL: B-48029-2008

Impressió
ALEU, SA
Zamora, 45, 08005 Barcelona

Imprès a Catalunya
Printed in Catalonia

**La Xarxa de Parcs Naturals
de la Diputació de Barcelona**

Títols publicats:

1. El Parc del Garraf

La Xara i el Pau i l'àliga perdiguera

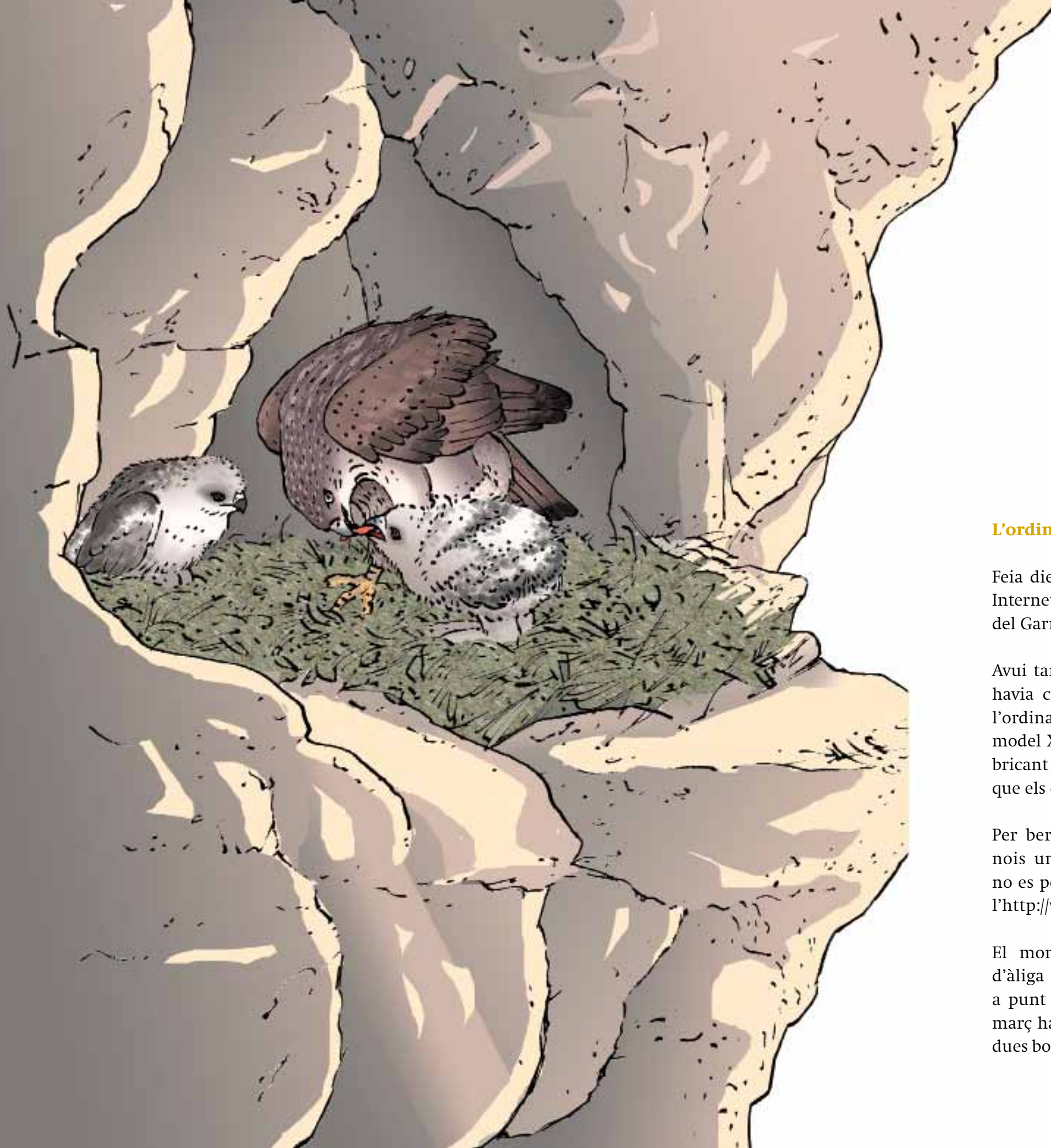
El Parc del Garraf

La Xara i el Pau i l'àliga perdiguera

Text: Gonçal Luna

Il·lustracions: Susanna Campillo

L'ordinador nou de la Xara

Feia dies que la Xara i el Pau es miraven per Internet el niu de l'àliga perdiguera del Parc del Garraf.

Avui també havien quedat per fer-ho. La Xara havia convidat el Pau a casa per ensenyar-li l'ordinador nou. Una màquina molt especial, model XP, que segons deia la publicitat del fabricant era «l'ordinador que va molt més enllà que els ordinadors convencionals».

Per berenar, l'àvia de la Xara va portar als nois una xocolata acabada de fer, però ells no es podien pas esperar més, i havien escrit l'<http://www.diba.cat/parcsn...>

El moment era emocionant. Els dos polls d'àliga d'enguany s'havien fet grans i estaven a punt d'abandonar el niu. A mitjan mes de març havien sortit de l'ou, i eren poc més que dues boles de plomissol blanc que gairebé no es

movien. Però, en tan sols dos mesos, havien passat de ser un parell de boques que esperen amb el bec obert l'aliment dels pares, a convertir-se en dues àligues joves i ben plantades. I ara eren allà, al límit del niu i del cingle, bategant les ales, preparades per aprendre a volar i a portar una vida pròpia.

—Com m'agradaria volar —va dir la Xara amb els cinc sentits posats a la pantalla.

—Sí —va repetir el Pau, maquinalment.

De cop, la Xara va patir un sensació aguda de vertigen. Era al caire de l'abisme, dalt d'un cingle del Parc del Garraf. Sense deixar de moure les ales, la noia va girar el cap. El Pau, al seu costat, també les movia. Eren al niu de la perdiguera.

Tal com prometia el fabricant, aquest ordinador anava «molt més enllà que els ordinadors convencionals»!

Al caire del cingle

Era sorprenent. Mooolt sorprenent. Però..., què caram, també era divertit. I com que la Xara era una noia agosarada, s'hi va apuntar de seguida. Es va mirar el Pau. Es va mirar el penya-segat. Es va mirar el buit immens que tenia al davant. I, sense pensar-s'ho més, va obrir les ales, les va batre amb força i va saltar espadat avall.

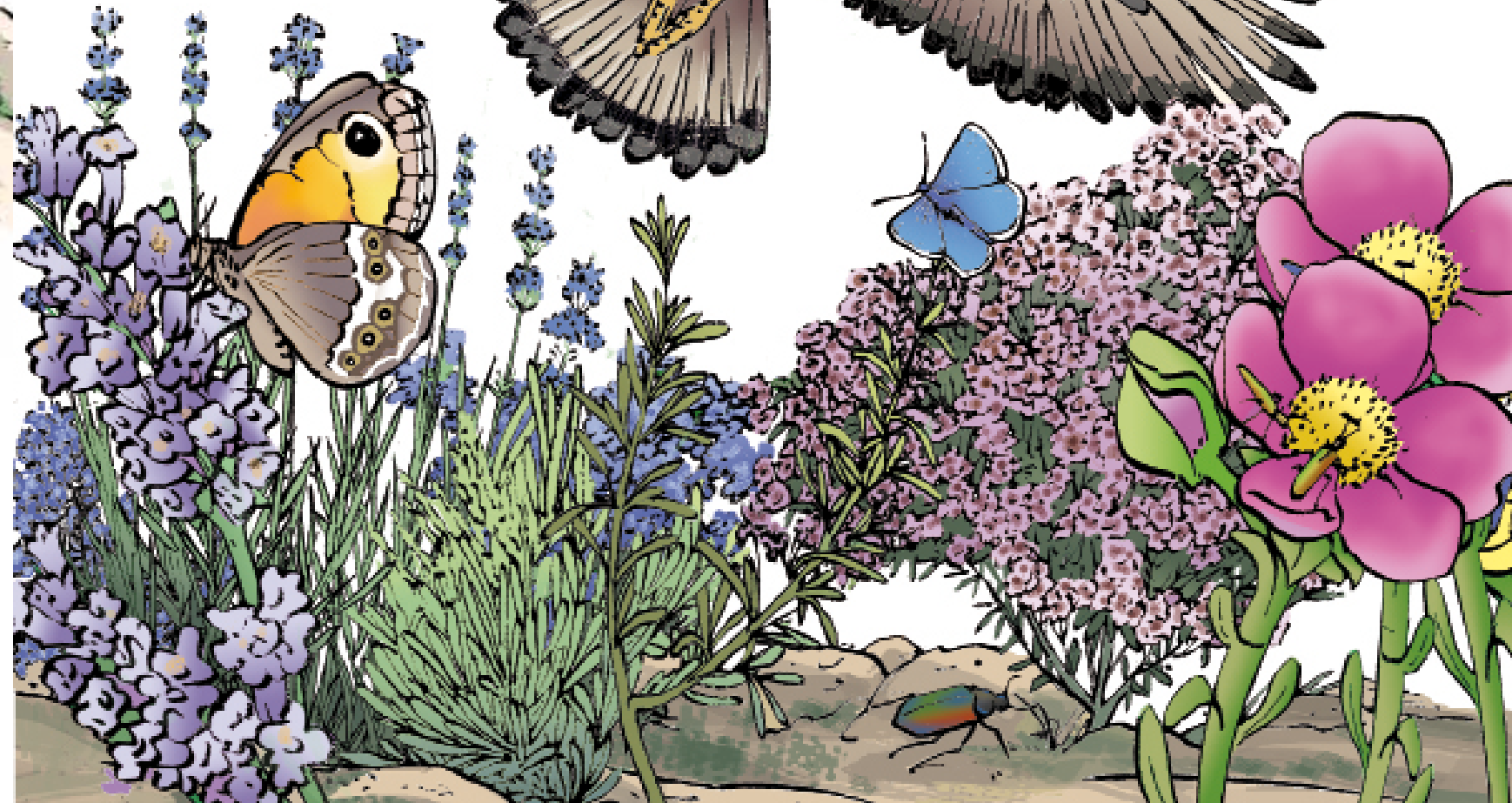
—Xaraaaa! —va cridar el Pau, absolutament espantat.

Però la noia ja no el va ni sentir. I és que la sensació que vivia en aquells moments no era fàcil de descriure. Era com..., com un tobogan immens que no s'acabava mai, com un gronxador sense cadenes amb què podies pujar fins al cel i baixar fins a terra en un tres i no res. A la Xara li agradava sobretot aquella impressió magnífica de dirigir el vol. Amb un lleu moviment de la punta de les ales es podia moure cap a la dreta o cap a l'esquerra. Si les plegava, podia

baixar en picat cap a terra a una velocitat extraordinària. Després les obria de cop, frenava en sec i tornava a remuntar el vol. De vegades, trobava un corrent d'aire calent ascendent i la Xara es deixava emportar amunt i planejava.

Fins allà dalt on era li arribava l'aroma intens de les herbes mediterrànies, de la farigola, del romaní i de l'espígol que creixen a les muntanyes arrodonides del parc. Al fons, penya-segats avall, es veia el mar, d'un blau sòlid, travessat en aquella hora pel reflex intens de sol.

La Xara es va instal·lar contra el vent i, així, va mantenir la posició fins a quedar suspesa en l'aire, immòbil. Poc després, un xic vacil·lant però ja més tranquil, va arribar el Pau.

Un paisatge estrany

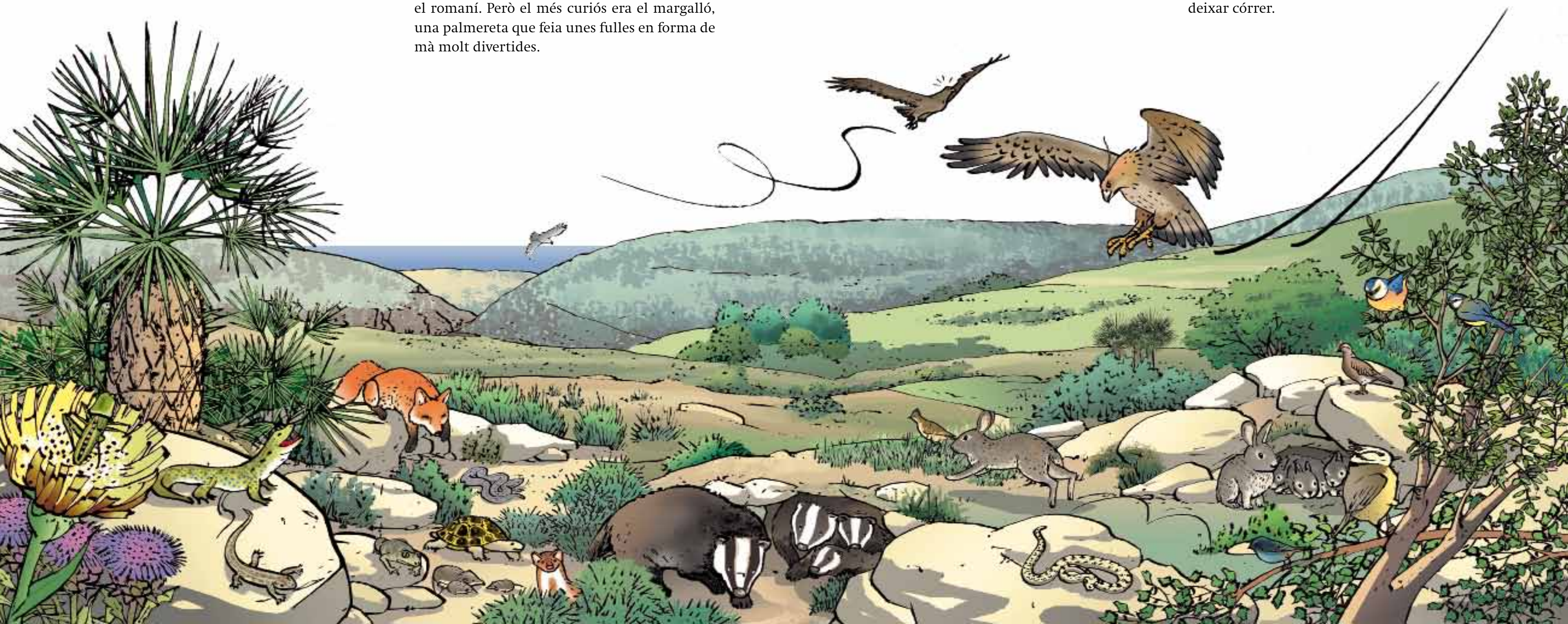
A poc a poc, encoratjat per la Xara, el Pau va agafar confiança, i tots dos es van animar a sobrevolar les muntanyes del Parc del Garraf. Curiosament, des d'allà dalt, el paisatge els recordava molt la pantalla d'un videojoc. Era una superfície clara i extensa, pigada de verd.

Si s'hi apropaven prou, podien veure que la superfície estava formada per una roca d'aspecte lunar, d'un color entre gris i blanc, tota cantelluda. De tant en tant, en aquesta extensió apareixia algun forat, negre com el carbó, que s'endinsava en les entranyes de la terra.

El color verd corresponia a plantes i arbusts que creixien entre les roques: el llentiscle, l'arboç, el romaní. Però el més curiós era el margalló, una palmereta que feia unes fulles en forma de mà molt divertides.

I és clar, com passa sempre en els videojocs, en aquest decorat hi havia tot d'animalons que es movien d'aquí cap allà, uns amb rapidesa i alguns altres amb tota la parsimònia del món. Ocells que saltaven de branca en branca, un llançardaix arrapat sobre una roca, una guineu que buscava l'esmorzar, una tortuga mandrosa que amagava el cap dins la closca.

D'un cau va sortir tota una família de conills. La Xara hi va clavar els ulls. Potser tenia gana. Es va apropar amb molt de compte fins a situar-se just a sobre d'un dels animals, a uns cent cinquanta metres d'altura. Aleshores va plegar les ales i es va llançar en picat, disposada a la caça. Quan estava a punt d'enganxar l'animaló amb les urpes, la Xara va pensar que, fet i fet, els conills li eren la mar de simpàtics, i ho va deixar córrer.

El riu subterrani

Els forats que s'endinsen en el cor de la terra es diuen avencs. La Xara i el Pau en recordaven el nom perquè, sovint, mentre es miraven el niu de la perdiguera a Internet, havien consultat també la web del Parc del Garraf. Algun d'aquests avencs són pous naturals de fins a 300 metres de fondària. I també hi ha moltes coves.

Resulta que la roca blanca i grisa que forma les muntanyes del Garraf és molt dura. Però també s'esquerda i es dissol amb l'aigua de la pluja. Molt lentament, això sí: és qüestió de milions d'anys.

—Escolta, Xara —va dir en Pau—. Ara que podem volar, per què no ens mirem allò de la Falconera?
—És una gran idea, Pau! Som-hi.

El Garraf té un riu subterrani. La roca engoleix l'aigua de la pluja i el riu va per sota la muntanya, fins que arriba al mar. Això ho saben des de sempre els pescadors del Garraf, que

coneixen la surgència d'aigua dolça que brolla d'una cova a nivell del mar, just al peu del penya-segat de la Falconera.

La Xara i el Pau van sobrevolar el parc com en un navegador virtual 3D. Ara s'aixecaven sobre un puig arrodonit, ara davallaven fins a un fons de vall. De sobte, la muntanya s'acabava: havien arribat a la Falconera, una paret de roca que baixava a plom fins al mar. Els nois van planejar sobre les onades i, poc després, van trobar l'entrada de la cova. Era un forat estret i fosc, arran de mar. Es reconeixia perquè de l'interior sortia una gran quantitat d'aigua de color xocolata.

—És el fang que arrossega el riu subterrani —va assegurar la Xara.

De sobte, una onada molt gran va rebotre contra la roca i l'esquitx d'aigua salada i escuma va esparverar els nois.

Els pirates sarraïns

Tothom sap que el mar no és l'ambient natural de les àligues perdigueres i, un cop van haver satisfet la curiositat, la Xara i el Pau van decidir que era millor aixecar el vol.

Els va anar de poc, perquè just quan s'enlairaven, els va passar arran un llaüt sarraí, amb tretze pirates salvatges que, amb un soroll eixordador, van disparar a matar els seus trabucs.

—Ei, què feu? —va cridar el Pau, enfadat—. Que no veieu que gairebé ens toqueu! A més —va afegir, tot saberut—, què hi feu, aquí?, els pirates ja no es porten avui, són d'un altre segle.

—Mira-te'l, com s'espavila, el marrec! —van riure esqueixadament els corsaris—. Tampoc tu no hauries de ser una àliga, i ve't aquí que et veiem volar —van afegir mentre ensenyaven unes

dents brutes i negres com el sutge—. Mira, xaval: en el món virtual, tot s'hi val. Nosaltres fa segles que ataquem aquestes costes del Garraf. Hi arribem per sorpresa i, si ningú no ens descobreix des de les torres de guaita de la costa, desembarquem als pobles amb uns crits horripilants, arpleguem tot el que podem, i sant tornem-hi cap als nostres refugis de la cala Morisca. I ara vosaltres dos ens heu espantat. No se'n veuen mai, d'ocellots de la vostra mena, per aquí.

La Xara i el Pau se'ls van mirar per sobre l'ala i van tocar el dos. Més els valia allunyar-se'n, no fos cas que els toqués el rebre. Arribats al poble, es van aturar a descansar dalt de la vella torre de guaita de la casa de Garraf i, com feien els antics vigilants de pirates, van escodrinar l'horitzó. Però al mar ja no es veia cap nau corsària.

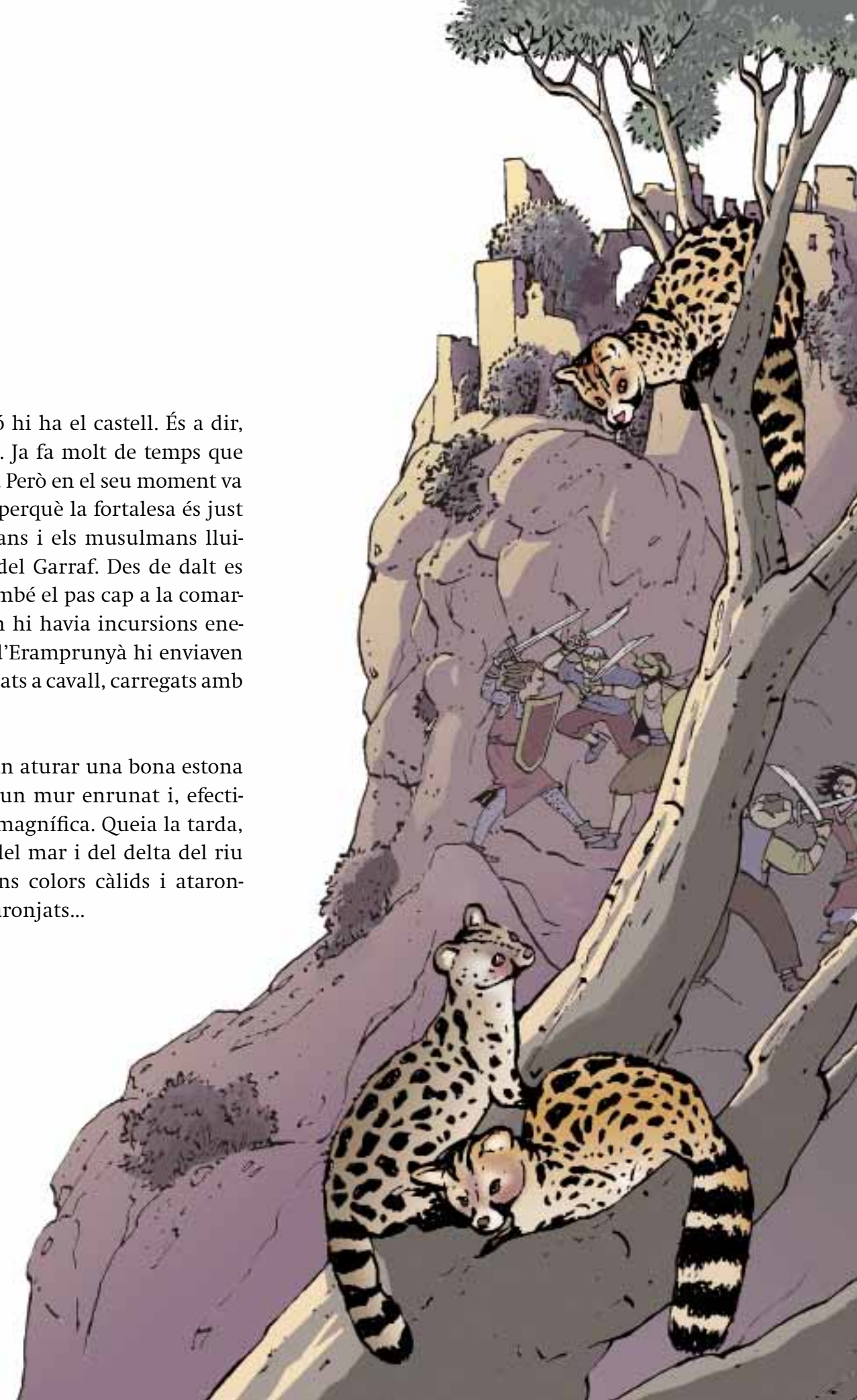
El castell

Un cop recuperats de l'ensurt, van decidir canviar d'aires i fer cap al castell d'Eramprunyà. La Xara i el Pau el recordaven d'haver-lo vist a la pàgina web. Semblava ben bé un castell de fantasmes i els despertava la curiositat. Aquí el paisatge és diferent. La roca és vermella i les muntanyes fan unes formes peculiars, que recorden una terra encantada. A diferència del paisatge que havien visitat fins aleshores, aquí les pinedes i els alzinars són molt extensos, i a l'estiu fan ombra i s'hi està fresc. Els excursionistes hi pugen sovint. De tant en tant, es veu alguna masia envoltada de camps de conreu i antigues feixes de vinya.

És un bon país per a les àligues. Les parets de roca són plenes de cavitats, on poden instal·lar el niu, que encatifen, sovint, amb branques de pi.

Dalt de tot d'un turó hi ha el castell. És a dir, les ruïnes del castell. Ja fa molt de temps que va quedar abandonat. Però en el seu moment va ser molt important, perquè la fortalesa és just al punt on els cristians i els musulmans lluitaven per les terres del Garraf. Des de dalt es domina la costa, i també el pas cap a la comarca del Penedès. Quan hi havia incursions enemigues, els senyors d'Eramprunyà hi enviaven destacaments de soldats a cavall, carregats amb armadures i llances.

La Xara i el Pau es van aturar una bona estona a la part més alta d'un mur enrunat i, efectivament, la vista era magnífica. Queia la tarda, i les panoràmiques del mar i del delta del riu Llobregat prenien uns colors càlids i ataronjats. Potser massa ataronjats...

En perill

El Pau va ser el primer a veure la columna de fum que s'amagava darrere de l'enlluernament ataronjat de la posta de sol.

Es van espantar.

Des del peu de la muntanya, les flames avançaven com un monstre horrible que s'ho empassava tot amb la seva llengua vermella i pastosa. Quina llàstima! Sens dubte, algú poc curós havia llençat una punta de cigarreta mal apagada o havia encès un foc que després se li havia escapat de les mans. Per la carretera de Gavà a Bruguers ja pujaven els camions de bombers i un helicòpter sobrevolava la muntanya, però si no corrien, les flames aviat arribarien a l'alçada del castell. La Xara i el Pau es van mirar de fit a fit. Què farien, ara?

Sovint, els focs han fet molt de mal al Parc del Garraf, que té una vegetació seca i eixarregida.

Per això tothom, els bombers, els guardes i la gent del parc estan ben atents a detectar-los de seguida i a aturar-los de soca-rel.

Per sort, aquesta vegada l'incendi era poca cosa, i el foc començava a remetre. De tota manera la Xara s'hi va voler acostar, a veure què.

Va ser aleshores. La Xara, atrevida com era, es va apropar massa a les flames. La columna d'aire calent la va desequilibrar i la va rebotar per l'aire, com faria el vent amb un estel estripat al qual se li ha trencat el fil. El Pau va contemplar esgarriat com la seva amiga es perdia entre la fumera, però, finalment, va superar el pànic i s'hi va llançar per ajudar-la. De seguida va quedar també encegat per la llum incandescent del foc.

Ni una de sola, de ploma

Un ressol vermell i rabiüt entrava per la finestra i impactava directament a la cara dels nois que, malgrat això, mantenien els ulls completament oberts.

L'àvia de la Xara, que acabava d'entrar a l'habitació, va fer córrer la cortina.

—Encara no us heu pres la xocolata?

Els nois, embadalits al davant de la pantalla de l'ordinador, es van desensopir de cop. Els dos polls de la perdiguera continuaven a la vora del niu, sense acabar de decidir-se a saltar.

La Xara es va mirar el Pau, que continuava tenint dos braços, amb dues mans de cinc dits cadascuna, i el cap cobert per una preciosa mata de cabells. Ni una de sola, de ploma.

—És guapo, l'ordinador —va dir, finalment, el Pau.

—Sí —va dir la noia.

I, tot d'un plegat, van començar a prendre's la xocolata, que com passa sovint en els contes, encara era calenta.